

Viața bibliotecii

Samovarul literar (octombrie-decembrie 2024)

de Daniel LUCA

Octombrie

Ion Jurca Rovina

În data de 14 octombrie, Aula bibliotecii a găzduit o dublă prezentare de carte: Ion Jurca Rovina, *Îngeri de sânge*, Editura Palimpsest, București, 2024 (teatru) și *Moștenitorii iadului sau Cartea bolnavă*, Editura Eurostampa, Timișoara, 2024 (roman). Cu acest prilej, Roberta Popa, actriță la Teatrul Național Timișoara, a interpretat un fragment din piesa

Maria din Magdala, a aceluiași autor. Volumul *Îngeri de sânge* cuprinde trei piese de teatru: **Pătimirea, Craiul zorilor și Tragedia Eminescu**. Ceea ce le leagă ca un fir roșu pe acestea sunt patriotismul – dragostea de neam și țară – și iubirea față de cealaltă jumătate (Maria Doamna, Epifania, Veronica Micle). Mai mult, în primele două există „vox rationis”, vocea rațiunii, ce vine din afara timpului: Eleva și Studentul, care observă totul cu luare aminte și dau verdicte. **Pătimirea** prezintă ultimele zile din viața lui Constantin Brâncoveanu, trădat, mazilit și ucis alături de fiii săi și de ginere, drama familiei Brâncoveanu fiind redată cu multă tensiune. **Craiul zorilor** îl are în prim-plan pe Avram Iancu, care după luptele cu ungurii a început o bătălie prin petiții cu Împăratul pentru apărarea limbii și a națiunii române. Din punctul meu de vedere, **Tragedia Eminescu** este cea mai bine realizată dintre cele trei piese, măiestria autorului reieșind din redarea veridică și profundă a trăirilor personajelor (Mihai Eminescu și Veronica Micle). Ion Jurca Rovina, în romanul *Moștenitorii iadului sau Cartea bolnavă*, nu detaliază pe ore sau zile

desfășurarea Revoluției din decembrie 1989, ci pune accentul pe furtul acesteia ori, mai grav, pe chiar (in)existența acesteia. Prin urmare, scopul Revoluției a fost deturnat pentru folosul personal al câtorva, iar libertatea atât de dorită nu este decât o himeră („Libertatea nu se învață, se dobândește”). Realul se întrepătrunde cu fantasticul și cu oniricul, nimic nefiind ceea ce pare. Cu excepția vinovăției celui care scrie. Întrucât prin scris se naște Cartea, iar autorul ei devine personaj, pentru ca în cele din urmă Cartea însăși să prindă viață și să devină, la rândul-i, personaj („Da, sunt vinovat că te-am scris, Carte, și-am inoculat o vinovăție care nu-mi aparține”). Cartea de față este una indirectă despre Revoluție, în prim-plan fiind trăirea, ceea ce înseamnă și iubire și revoltă, iar scrisul reprezintă o cale spre vindecare; atât a individului, cât și a societății.

Noiembrie

Volumul de poezie *Fetița de lemn*, de Ionuța Natalia Iorga (Editura Brumar, Timișoara, 2023), ce aduce în prim-plan figura mamei, a fost prezentat în data de 19 noiembrie. Mama este acea ființă care face legătura între generații, între pământ și cer, dar și între epoci diferite. Nu e de mirare, așadar, ca motivul mamei să fie atât de des întâlnit în literatură. Ceea ce uimește, însă, este că aici mama devine personajul principal ori, după titlu, acest rol

Ionuța Natalia Iorga

ar fi trebuit să-i revină fetei de lemn. Numai că lucrurile sunt mai complicate decât par la prima vedere. Într-adevăr, mama își pune amprenta în tot ceea ce întreprinde, aducând speranța în sufletul tuturor celor din jurul său („de la o mamă la alta sentinde sufletul / și cronometrul lui / numărând secunde și speranță”; „toate mamele lumii / cară cu ele speranțe”), iar puterea sa este nemărginită („abia acum sunt încredințată că / cerul îl țin pe umeri femeii cu inimi senine, / cu mâini de copil în mâinile lor crăpate de iubire”) și dăruită de Dumnezeu („dragă mamă, / un tribut tuturor încheieturilor, / mâinilor și gândului și privirii tale. / ești o balerină de aer și cristal / o vertebră din coastele Domnului”). *Fetița de lemn* nu este altcineva decât copilul din sufletul mamei care stă nemișcat în așteptarea-i îndelungată de a fi trezit din amorțire. Uitat pe nedrept într-un ungher îndepărtat, nu are nevoie decât de o privire ori o mângâiere spre a-și lua sarcinile în primire, pentru ca în orice necaz, în orice suferință să poată fi găsită o fărâmă de lumină.

Decembrie

George Popovici, George Schinteie,
Daniel Luca

Singurătatea la picnic (Editura Mirador, Arad, 2012), de George Popovici, și *Deșertul de cuarț* (Editura Cosmopolitan Art, Timișoara, 2024), de George Schinteie, au fost prezentate în data de 3 decembrie. George Popovici atrage cititorul într-o ispită, care nu este altceva decât timpul, a cărui curgere nu se oprește niciodată, ci alunecă, alunecă

mereu, lăsând urme ireversibile asupra obstacolelor ivite în cale. Mesajul este unul romantic, „carpe diem”, așadar omul trebuie să se bucure de fiecare clipă care trece. Pe de altă parte, curgerea timpului e o temă recurentă și în poezia lui George Schinteie. Conștientizarea trecerii timpului vine la pachet cu

cea a puterii iubirii, ce poartă în sine lumină („noi continuăm să ne iubim / făcând întunericul să dispară” – **La orizont noi**). Autorul face o asemănare deosebit de sugestivă între viață și arca

lui Noe, ambele fiind văzute ca o supraviețuire în calea întunericului, a neantului. Astfel, arca plutește nu pe apă, ci pe lacrimi. Martor al întâmplărilor vieții este cuvântul, fără de care vidul s-ar instala în tot universul. La finalul întâlnirii, cantautorul George Popovici a încălzit atmosfera cu un recital muzical.